

Onderwerp: Luchtkwaliteit Rotterdam voldoet niet aan WHO-advies

Cluster: Stadsontwikkeling

Portefeuille: Klimaat, Bouwen, Wonen

Portefeuillehouder: Drs. C.M. Zeegers MA

Van: B. van den Boogaard / P. Timmerman

Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 25bb005969

Ons kenmerk: M2508-2099

Datum: B&W 28 oktober 2025

Verzonden op 13 november 2025

Aan de gemeenteraad

Op 20 augustus 2025 stelde L.P.A. Dekkers (Volt) ons schriftelijke vragen over Luchtkwaliteit in Rotterdam voldoet niet aan WHO-advies.

Inleidend wordt gesteld:

Uit recent onderzoek van het RIVM blijkt dat de luchtkwaliteit in Rotterdam nog altijd ver onder de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) ligt.¹ Dit kwam onder de aandacht van de fractie van Volt Rotterdam naar aanleiding van het bericht 'Luchtkwaliteit in Rotterdam voldoet niet aan norm Wereldgezondheidsorganisatie' (AD, 19 augustus 2025).² Hoewel de uitstoot van stikstofdioxide en fijnstof de afgelopen jaren is gedaald en zelfs onder de aangescherpte EU-richtlijn die in 2030 ingaat blijft, ademen Rotterdammers nog steeds aanzienlijk meer schadelijke stoffen in dan volgens de WHO verantwoord is. Dit brengt grote gezondheidsrisico's met zich mee, vooral voor inwoners die wonen langs drukke verkeersaders, in de buurt van industrie of in kwetsbare wijken. Daarnaast blijkt dat de luchtkwaliteit in Rotterdam slechter is dan in omliggende gemeenten en dat juist onze stad het hoogste scoort op stikstofdioxide en fijnstof in de hele provincie Zuid-Holland.

De fractie van Volt Rotterdam maakt zich zorgen om de slechte luchtkwaliteit in Rotterdam, de impact hiervan op de gezondheid van Rotterdammers en stelt het college daarom de volgende vragen:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college bekend met de bevindingen van het RIVM dat de luchtkwaliteit in Rotterdam, specifiek de uitstoot van stikstofdioxide en fijnstof, nog steeds ver onder de advieswaarden van WHO blijft, en dat dit leidt tot aanzienlijke gezondheidsrisico's voor Rotterdammers?

¹ [RIVM \(2025\). Bevolkingsblootstelling aan luchtvervuiling 2022 en 2023](#)

² [AD \(2025\). Luchtkwaliteit in Rotterdam voldoet niet aan norm Wereldgezondheidsorganisatie](#)

Antwoord:

Ja, het college is hiermee bekend.

Vraag 2:

Kan het college aangeven hoe de Rotterdamse cijfers zich exact verhouden tot de huidige Europese normen, de WHO-advieswaarden en de aangescherpte Europese richtlijn die vanaf 2030 zal gelden?

Antwoord:

De luchtkwaliteit in Rotterdam wordt met metingen en modelberekeningen gemonitord door DCMR Milieudienst Rijnmond en het RIVM. Jaarlijks rapporteert het RIVM over de luchtkwaliteit van het voorgaande jaar. In de onderstaande tabel worden de Rotterdamse cijfers vergeleken met de huidige Europese normen, de aangescherpte Europese normen vanaf 2030 en de WHO-advieswaarden. De tabel is gebaseerd op de meest recente monitoringsronde uit 2024.³

Stof	Bevolkingsgewogen gemiddelde concentratie in Rotterdam in 2023 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Huidige Europese norm ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Nieuwe Europese norm (ingang 2030) ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	WHO-advieswaarde ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Stikstofdioxide (NO_2)	19	40	20	10
Fijnstof (PM_{10})	16	40	20	15
Fijnere fractie van fijnstof ($\text{PM}_{2.5}$)	8	25	10	5

De cijfers voor Rotterdam in 2023 zijn bevolkingsgewogen gemiddelden. Het bevolkingsgewogen gemiddelde geeft een beeld van de doorsnee blootstelling aan luchtverontreiniging, omdat deze rekening houdt met waar de meeste mensen wonen en werken. Dat de bevolkingsgewogen gemiddelde concentratie onder de nieuwe Europese norm ligt betekent echter niet dat aan de norm wordt voldaan. Het gemiddelde verhuut dat er locaties zijn met concentraties boven de nieuwe normen. Zoals beschreven in de brief van wethouder Zeegers [25bb001730] van maart jongstleden worden er zonder aanvullende maatregelen lokale overschrijdingen van de nieuwe Europese norm voor stikstofdioxide verwacht in 2030. Deze worden met name verwacht in het gebied tussen de Ring en de Nieuwe Maas.

Vraag 3:

Hoeveel vroegtijdige sterfgevallen en chronische ziektegevallen kunnen in Rotterdam jaarlijks worden toegeschreven aan luchtvervuiling, en wat zijn de geschatte maatschappelijke kosten hiervan?

Antwoord:

De GGD Rotterdam-Rijnmond heeft geen data over het precieze aantal sterfgevallen en chronische ziektegevallen door luchtvervuiling.

³ [RIVM \(2025\). Bevolkingsgewogen gemiddelde concentratie \[\$\mu\text{g}/\text{m}^3\$ \] voor \$\text{NO}_2\$, \$\text{PM}_{10}\$ en \$\text{PM}_{2.5}\$ in 2023](#)

Het vaststellen van gezondheidseffecten van luchtvervuiling voor Rotterdam is complex en vindt daarom plaats op basis van epidemiologisch onderzoek. Het RIVM heeft in het kader van het Schone Lucht Akkoord een gezondheidsindicator ontwikkeld. Met deze gezondheidsindicator kan berekend worden wat de gezondheidswinst is van maatregelen die we nemen ter verbetering van de luchtkwaliteit.

Het levensduurverlies door luchtverontreiniging in Rotterdam is wel bekend. In Rotterdam bedraagt dit 10 tot 12 maanden.⁴ Daarmee behoort Rotterdam tot de gemeenten met het hoogste levensduurverlies van Nederland. De maatschappelijke kosten van luchtvervuiling in Rotterdam in 2018 werden geschat op circa € 750 mln.⁵

Vraag 4:

In hoeverre heeft het college inzicht in de verdeling van deze gezondheidsimpact van luchtvervuiling over verschillende wijken, en welke wijken of bevolkingsgroepen dragen het grootste risico? Heeft het college in beeld bij welke drukke wegen en concentraties van bedrijvigheid in Rotterdam, zoals industrieterreinen, Rotterdammers buitenproportioneel meer last hebben van verhoogde concentraties stikstofdioxide en fijnstof uitstoot?

Antwoord:

De luchtvervuiling is het grootst in het centrum. Dit komt vooral omdat er binnen de ring meer infrastructuur is, zoals drukke wegen. Industrie(terreinen) dragen relatief weinig bij aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen in Rotterdam, omdat de uitstoot van industrie via schoorstenen op grote hoogte vrijkomt. De uitgestoten stoffen komen daardoor in Rotterdam niet op leefniveau terecht. De gezondheidsimpact van luchtvervuiling is sterk gekoppeld aan de nabijheid van wegverkeer waar mensen wonen.

Vraag 5:

Wat is de grootste oorzaak in Rotterdam van de overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen, en welke bijdrage leveren specifiek de Rotterdamse haven en de cruisesector momenteel aan de overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen? Welke concrete afspraken zijn er nu al gemaakt met bedrijven in de haven en de cruisesector om uitstoot van stikstofdioxide en fijnstof terug te dringen?

Antwoord:

Op ons verzoek heeft DCMR een uitsplitsing gemaakt van de bijdragen van verschillende bronnen aan de concentraties stikstofdioxide in Rotterdam in 2024. Stikstofdioxide is de stof waarvoor in 2030 zonder extra maatregelen overschrijdingen worden verwacht. De belangrijkste bron van stikstofdioxide in Rotterdam is lokaal wegverkeer met gemiddeld 21 %. Ook de Rotterdamse haven draagt bij via de uitstoot van scheepvaart, containerterminals en industrie. De bijdrage van zeevaart is circa 12%, die van binnenvaart ongeveer 8% en de bijdrage van containerterminals en industrie is ieder rond de 6%. De bijdrage van de cruisesector valt onder de 12% van zeevaart.

Voor de scheepvaart en cruisevaart zetten we vol in op walstroom zodat de uitstoot van aangemeerde schepen in de haven sterk vermindert. Verder stimuleren we verschooning via korting op de havengelden. Voor de industrie zetten we samen met de provincie Zuid-Holland in op het terugdringen van emissies door scherper te vergunnen.

⁴ [RIVM \(2024\). Monitoringsrapportage Doelbereik Schone Lucht Akkoord tweede voortgangsmeting](#)

⁵ [CE Delft \(2020\). Health costs of air pollution in European cities and the linkage with transport](#)

Uiterlijk juli 2026 moet de Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE) geïmplementeerd zijn in Nederlandse wetgeving. De RIE geeft provincies en gemeenten handvatten om scherper vergunnen toe te passen. In het kader van de energietransitie wordt er ook gewerkt aan elektrificatie van de industrie waar de beperkte capaciteit op het stroomnet dit toestaat.

Vraag 6:

In hoeverre is het college bereid om nog deze bestuursperiode aanvullende maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren om deze aan te laten sluiten bij het advies van de WHO, en welke maatregelen zijn dit?

Antwoord:

U bent via de brief van wethouder Zeegers [25bb001730] van maart jongstleden geïnformeerd dat het college opdracht heeft gegeven om een verkenning luchtkwaliteit op te stellen. Rotterdam is verplicht tot het opstellen van een omgevingsprogramma om tijdig aan de nieuwe Europese normen te voldoen. Het college dat na de gemeenteraadsverkiezingen gevormd wordt zal besluiten welke extra maatregelen inclusief kosten opgenomen worden in het programma. Naar verwachting kan het programma definitief worden vastgesteld in 2027.

Er wordt ook nu al gewerkt aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. De maatregelen uit het Klimaat Actieplan Rotterdam (KAR) zorgen ervoor dat naast verminderen van de CO₂-uitstoot ook de luchtkwaliteit verbetert. De zero-emissiezone voor bestel- en vrachtauto's is daarvan één van de belangrijkste maatregelen die bijdraagt aan de verbetering van de luchtkwaliteit. De gemeente verschoont daarnaast het eigen wagenpark en stimuleert medewerkers om op de fiets of met het openbaar vervoer naar het werk te komen. Er zijn afspraken gemaakt met grote werkgevers in de regio om dat ook te doen. Bovendien stimuleert de gemeente het uitbreiden van walstroom, zodat schepen aan de kade elektriciteit van het net gebruiken in plaats van fossiele generatoren. Verder stimuleert de gemeente met inkoopbeleid en subsidies het gebruik van uitstootvrije mobiele werktuigen, zoals graafmachines en gereedschap.

Vraag 7:

Is het college bereid om samen met het Erasmus MC, het Havenbedrijf en andere partners een stappenplan met tijdslijnen en concrete reductiedoelen op te stellen om ervoor te zorgen dat Rotterdammers niet meer stikstofdioxide als fijnstof binnenkrijgt dan de WHO adviseert?

Antwoord:

Zoals aangegeven in het antwoord op de vorige vraag wordt er deze collegeperiode geen programma vastgesteld. Wel zijn de DCMR, het Havenbedrijf en andere partijen betrokken in de procedure voor de ontwikkeling van een Rotterdams programma luchtkwaliteit. Daarnaast hebben artsen van het Erasmus MC deelgenomen aan het participatietraject voor het programma luchtkwaliteit. Ook dringen we bij het Rijk aan op een nationale aanpak vanwege het grensoverschrijdend karakter van luchtverontreiniging.

Vraag 8:

Op welke manier worden de inwoners van Rotterdam geïnformeerd over luchtkwaliteit en gezondheidsrisico's?

Antwoord:

De gemeente Rotterdam heeft een website (rotterdam.nl/luchtkwaliteit) met daarop onder andere informatie over de gezondheidsrisico's van luchtverontreiniging en welke maatregelen de gemeente neemt om de lucht schoner te maken. Daarnaast kunnen bewoners op luchtmeetnet.nl meetgegevens inzien van de meetstations luchtkwaliteit in Rotterdam. Ook publiceert DCMR jaarlijks rapporten over de luchtkwaliteit in Rijnmond. Tot slot heeft de gemeente Rotterdam voor het programma luchtkwaliteit van voor de zomer een participatietraject gehouden.

Bewoners, bewonersinitiatieven, adviesraden, wijkraden en vertegenwoordigers van verschillende economische en maatschappelijke belangen hebben daarin hun mening gegeven over de luchtkwaliteit in Rotterdam en over mogelijke maatregelen om de lucht schoner te maken.

Vraag 9:

Welke financiële middelen stelt het huidige college in de begroting 2026 beschikbaar om luchtkwaliteit en gezondheidsschade structureel te verbeteren om deze aan te sluiten bij het WHO-advies?

Antwoord:

In de begroting voor 2026 is € 1 miljoen opgenomen voor het uitwerken van maatregelen voor het programma luchtkwaliteit. Het college dat na de gemeenteraadsverkiezingen gevormd wordt zal de benodigde financiën voor maatregelen moeten reserveren vanaf 2027.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten